

ARABAKO ESI

Lehen mailako Farmazia / Farmacia Atención Primaria

ESI ARABA: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus

2022ko maiatza

FARMAKOEN SEGURTASUNA

Farmakozaintza buletin berria

Pregabalina: haurdunaldirako arriskuak

Denosumab: tratamendua eten ondoren orno-haustura anizkoitzak izateko arriskua

1

[Irakurtzen jarraitu](#)

ESKABIOSIAREN PROTOKOLOA

Zaintza Epidemiologikoaren Protokoloa eguneratu da: eskabiosia

2

[Irakurtzen jarraitu](#)

HILABETEKO BERRIKUNTZAK ERREZETA BIDEZ PRESKRIBATZEN DIREN MEDIKAMENTUETAN

2022ko apirileko berriak

3

[Irakurtzen jarraitu](#)

COVID-19aren AURKAKO TXERTAKETA: EGUNERAKETA

Osasun-langileentzako gida eguneratzea

Hainbat txertoren gida teknikoak eguneratzea

4

[Irakurtzen jarraitu](#)

HORNIDURA-GABEZIAK ETA HORNIDURA-BERREZARTZEAK

Apirileko hornidura-gabezia eta -berrezartze esanguratsuenak

5

[Irakurtzen jarraitu](#)

GATEKEEPER PROIEKTUA

Pazienteak erakartzeko aldia ekainaren amaierara arte luzatu da

6

[Irakurtzen jarraitu](#)

ARGITALPEN INTERESGARRIAK

i-botika fitxa berria

Tramadola: eraginkortasuna eta segurtasuna eguneratzea

7

[Irakurtzen jarraitu](#)

- [Farmakozaintzaren 54. buletina](#) argitaratu da. Bertan, COVID-19 txertoen oroitzapen-dosien segurtasuna errepasatzen da, eta Fournierren gangrena SGLT2 inhibitzaileen kontrako efektu gisa aipatzen da.

- **Pregabalina (Lyrica®): haurdunaldirako arriskuei buruzko segurtasun-azterketaren emaitzak**

Erresuma Batuko Sendagaia eta Osasun Produktuak Arautzeko Agentziaren (MHRA) azken hilabetekariak argitara eman duenez, [azterketa berri batek](#) iradoki du pregabalinak sortzetiko malformazio handiak izateko arriskua apur bat areagotu dezake haurdunaldian erabiltzen bada. Pazienteek metodo antikonzeptibo eraginkorrak erabiltzen jarraitu behar dute tratamenduan zehar, eta medikamentu hau ez da erabili behar haurdunaldian, argi eta garbi beharrezkoa ez bada behintzat.

- **Denosumab** (Prolia®): zenbait argitalpen berrik, besteak beste [osteoporosiaren prebentzioari eta tratamenduari buruzko praktika kliniko britainiarraren gidaren 2022ko eguneraketak](#), gomendatzen dute, denosumab bidezko tratamendua eten ondoren, kontuan hartu beharko litzatekeela beste tratamendu antirresortibo baterako trantsizioa (normalean, bisfosfonato bat), hezur-ordezkapenean errebotea saihesteko helburuarekin, DMOaren murrizketa azkarra gutxitzeko eta hezur-hausturak murrizteko. Gure ingurunean, AEMPSeK, 2019an egindako informazio-ohar batean, denosumab bidezko tratamendua eten ondoren orno-haustura anizkoitzak gertatzeko arriskuaz ohartarazi zuen. Denosumaba eten ondoren jarraitu beharreko estrategia terapeutiko onenari dagokionez, jakinarazi zuen gida kliniko batzuek gomendatzen zutela ebakuntzaren ondoren beste botika bat erabiltzea. Gaur egun, alderdi hori eztabaidagarria da, eta aztertzen ari dira. AEMPSeK berak onartu du irtenbide horri buruzko ebidentziak oso mugatuak direla oraindik.

Informazio gehiago izan arte, honako gomendio hauek bete behar dira:

- Denosumab hausturak izateko arrisku handia duten pazienteetan bakarrik erabiltzea, baimendutako jarraibideen testuinguruan.
- Pazienteek, tratamendua hasi aurretik ondorio kaltegarri larriak deskribatu direnaren berri eman behar zaie (hala nola hipokaltzemia, orno-haustura anizkoitzak izateko arriskua eta osteonekrosi maxilarra), eta aldez aurretik medikuari galdetu gabe tratamendua eten ez dezaten ohartarazi. Ez da gomendatzen tratamenduaren etendura edo opor terapeutikoak sendagai horrekin egitea, 5-10 urtetara haustura-arriskua berriz ebaluatzea baizik.
- Immunitateari eragiten dionez, ez litzateke komeni infekzio-arriskua duten pazienteekin erabiltzea. Dosi handiak neoplasien sorrerarekin lotu dira.
- Bere eraginkortasun- eta segurtasun- profilagatik eta kostu handiagoa izateagatik, alendronatoaren eta risedronatuaren alternatiba gisa hartzen da, tratamenduarekiko atxikidura-arazoak dituzten edo farmako hauek onartzen ez dituzten pazienteen kasuan.
- Garrantzitsua da kontuan hartzea osteoporosiaren tratamendua hasten duen paziente bakoitzaren epe luzeko tratamendu-estrategia, eta, zehazki, denosumaba, tratamendua hasi ondoren tratamendua eteteko zailtasunak daudelako.

[Hasierara itzuli](#)

Apirilaren 8an, Osakidetzak eta Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak [eskabiosi-kasuetarako Zaintza Epidemiologikoko Protokoloa](#) eguneratu zuten. Azken urteetan eskabiosi-kasuak ugartu egin direnez, protokoloaren helburua da sarna-kasu eta -agerraldien aurrean jarduteko jarraibideak ezartzea, bai eta tratamenduei aurre egiteko aukera ezartzea ere.

1. eranskinean, erabilitako sendagaiei buruzko informazioa dago, bai topikoei buruzkoa, bai ahokoei buruzkoa. Erasandako pertsonentzako eta haien kontaktuentzako informazioaren 2. eranskinean, tratamendu-jarraibideei buruzko gomendioak jaso dira.

[Hasierara itzuli](#)

Hauek dira 2022ko apirilera nobedadeak :

2022ko apirila		
	Indakaterola/ Glikopirronioa/ Mometasona	Energair® Breezhaler eta Zimbus® Breezhaler 114/46/136 mcg inhalatzeko hautsa. Asoziazio berria: horien finantzaketa bidez egitera mugatu da, Osasun Sistema Nazionalaren eremuan, asma larria duten eta dagoeneko inhalagailu desberdinekin inhalatutako terapia hirukoitzarekin (arnastutako kortikoideak, eragin luzeko beta-2 agonista eta eragin luzeko antagonista muskarinikoa) tratamenduan dauden helduen mantentze-tratamendurako, haien egoera klinikoa eta asmaren kontrol-maila ebaluatu ondoren ez denean tratamendua murriztu behar.
	Hidromorfona askatze aldatua	Jurnista® eta Edunix® 4, 8, 16 y 32 mg askatze luzeko pilulak: dispensazioan trukagarriak izateari utzi dioten hidromorfonaren aurkezpen desberdinak, dosien arteko desberdintasunagatik.

 Merkaturatutako printzipio aktibo berria (edo lehendik dagoen bat emateko bide berria)

 Beste batzuk (etorkizuneko aldaketen jakinarazpenak barne)

2020ko urtariletik 2022ko apirilera arteko berrikuntzak jasotzen dituen txostenera sartzeko, egin klik [hemen](#)

[Hasierara itzuli](#)

4

COVID-19aren AURKAKO TXERTAKETA: EGUNERAKETA

Osasun eta Kontsumo Ministerioak apirilaren 27an eguneratu du "[Txertoen erabilerari buruzko gida osasun-langileentzat](#)". Bertan puntu hauek aldatu dira:

- Immunozeabatze handia eragiten duten baldintzak dituzten eta lehen txertaketaren pauta osoaren ondoren infekzioa igaro duten pertsonen kasuan, oroitzapen-dosia emandako azken dosia jaso eta 5 hilabetera emango da (diagnostikoaren data edozein dela ere).
- 5-11 urteko haurrentzat gomendatutako txertoa Comirnaty® 10 mcg/dosi bada ere, Spikevax® txertoa ere baimenduta dago 6-11 urteko haurrentzat.
-
- Eguneratu dira halaber, COVID-19aren aurkako txertoen zenbait gida tekniko:
 - [Comirnaty® 30 mcg](#); [Comirnaty® RTU](#); [Comirnaty® 10 mcg](#) (haurrentzako aurkezpena)
 - [Spikevax®](#)
 - [Nuvaxovid®](#)

[Hasierara itzuli](#)

5

HORNIDURA-GABEZIAK ETA HORNIDURA-BERREZARTZEAK

Hilabete honetako HORNIDURA-GABEZIA esanguratsuenak:

- **Lambdalina®** 40 mg/g 30 g krema (lidokaina): 5 gramoko aurkezpenak eskuragarri.
- **Tromalyt®** 150 mg 28 kaps. (azido azetilsalizilikoa): eskuragarri dago atzerriko medikazio bidez. Pazienteei medikazioaren bila joan aurretik deitzea gomendatzen zaie.
- **Viacoram®** 7 mg/5 mg 28 pilula (perindopriiloa/amlodipinoia): printzipio aktibo bakoitza berezita erabiltzea baloratu.
- **Yoduk®** 100 mcg 50 pilula (potasio ioduroa): baimenaren titularra banaketa kontrolatua egiten ari da.

HORNIDURA-BERREZARTZEAK:

- **Epanutin®** 100 mg 100 kaps (fenitoina), **Losartan** 25 mg, **Proviron®** 25 mg 20 pilulak (mesterolona), **Rapamune®** 0,5 mg 30 pilula estaliak (sirolimusa), **Renitecmax®** 20/6 mg 28 pilula (enalaprila/hidroklorotiazida), **Trangorex®** 150 mg 30 ml sol. injektagarria (amiodarona).

Hornidura-gabeziak esteka honetan kontsulta daitezke: [Hornidura gabezien taula](#).
Presbiden, zuzenean taula honetara daraman "Hornidura ezak" botoi berria ezarri da.

CIMA-AEMPSen: [AEMPSen sendagaiak hornitzeko arazoak](#)

[Hasierara itzuli](#)

6 GATEKEEPER PROIEKTUA

Gatekeeper proiektu europarrak, non Osakidetzako ESI desberdinek parte hartzen duten, hainbat ikerketa-ildo biltzen ditu; besteak beste, paziente kronikoen polifarmaziaren kudeaketa.

Interbentzio honen helburu nagusia bi aplikazioen (CheckTheMeds eta App Nire Tratamendua) eraginkortasuna eta erabiltzailearen esperientzia baloratzea da, gaixotasun kronikoak eta polifarmazia duten pazienteen egokitasuna eta atxikidura terapeutikoa hobetzeko (65 urtetik gorakoak, 2 gaixotasun kroniko edo gehiago dituztenak eta 9 medikamentu edo gehiago dituztenak aginduta).

Gaur egun, ESiko osasun-zentroetan pazienteak errekrutatzen ari dira, eta Lehen Mailako Arretako farmazialariak hautatutako pazienteen tratamenduak berrikusten ari dira. Pazienteak errekrutatzeke epea berriz ere luzatu da, oraingoan [ekainaren amaierara](#) arte.

Informazio gehiago edukitzeko, sartu [hemen](#)

[Hasierara itzuli](#)

7 ARGITALPEN INTERESGARRIAK

- Apirilean, herritarren informaziorako i-botikako fitxa berri bat argitaratu da ["Bisfosfonatoak osteoporosian: zenbat irauten du tratamenduak?"](#). Fitxa horretan ohartarazten da tratamendua berriz ebaluatu behar dela.
- [Tramadola: eraginkortasuna eta segurtasuna eguneratzea](#). Gaztela-Mantxako Osasun Zerbitzuko medikamentuen azken ebaluazio-orriak tramadolaren segurtasun-arazoei eta eraginkortasunari buruzko eta bere erabilera txarrari buruzko ebidentzia lantzen du, azken urteotan argitalpen ugari agertu ondoren. Ondorio gisa honako hauek nabarmentzen dira:
 1. Tramadola, min akutu edo kronikoan duen eraginkortasun mugatuagatik, analgesiko ez-opioideena baino handiagoa ez dena, eta segurtasun-arazo ugari dituelako, ez da lehen lerroko analgesikoa inolako minean.
 2. Tramadol dosi handiak terapeutikoki erabiltzeak eta modu ludikoan erabiltzeak arazo psikosozial ugari eragiten dituzten mendetasun-arazoak sortzen ditu.
 3. Asoziazioen kontsumo handia kontrolatu behar da; izan ere, tramadol dosi txixixegoak dituzten arren, eguneko dosia handiagoa izaten da normalean.
 4. Tramadolaren erabilera kronikoak tolerantzia sortzen du eta kontrako efektuak areagotzen ditu. Kronifikazio hori saihestu beharra dago segurtasun-arazoak gutxitzeko.

-
5. Kontrako erreakzioei arreta jartzea, bereziki hipogluzemiari, sindrome serotoninergikoari, hiponatremiari eta mendekotasun-arazoei.
 6. Polimedikatutako pazienteei jarraipen egokia egitea, arrisku-potentzial handia dutelako, batez ere nerbio-sistema zentralaren mailan jarduten duten botikekin, eta erabileraz baliatzen ez diren pazienteei kentzea.
-

[Hasierara itzuli](#)

Argitalpen honen edukia Osakidetzako Lehen mailako Arretako Farmazialariek egindako hileroko buletinetik egokitu da

Lehen mailako Farmazia / Farmacia Atención Primaria
ESI ARABA: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus
Farmazialariak: Javier Martínez, Inés San José

